עין משפט
נר מצוה

לא א מיי' פ"ג מהלכות בכורות הל' ז סמג עשין ריב :

לב ב מיי' שם פ"ח הלכה יד :

לג ג מיי' שם הל' טו :

מ ד מיי' שם פ"ז הלכה יד :

נ"מ מקשין

מא ה ו מיי' שם פ"ז הלכה ז :

מב ז מיי' פ"ג מהלכות תרומות הלכה ד :

נ"ל מנין שאין תורמין לא במדה כו' נ"ל

נ"ל רב אחי בן ישראל שאמר נלוי כך אמר לי אבא כו' נ"ל

נ"ל נ"ל נמי אמאי ניתוק לתרומת מעשר דילמא תיקן כו'

שיטה מקובצת

ז) כיצד מעשרין תי' באיזה צד נסתפק :
ב) ומונין בשבט א' :
ג) מעושרין היה לו :
ד) לתרום כולן פטורין :
ס) כ א ה ד ומעמיד אמתיקן : ו) וליפקין וליתו : ז) תי' תחת נסתפק : ח) תרומ"ד כדגן מן הגורן בשתי : ט) שיכוין שיוציאנו : י) כי נפיק ערריה תי' עשרה נסתפק הר"נ אפרונן לקמן מנאן רבוצין: יא)[וצאין ב' כאחד : יב) עשרה ונופל אחד כלומר : יג) הברי דלא נתנה בה תורה שיעור אלא דראשית : יד) דשיעורה קצובה מן התורה מעשר: טו)אין להקיש : טז)רגילה באומר ומצוה לעשור באומר כדי : יז) שיראה לצמצם שלא: יח) יפה וכדתנן בפ"ק : יט) במנין וכן תרומת מעשר ובתוספתא : כ)ובמחשבה אף תרומת מעשר אינה נפלת אלא באומר ובמחשבה וכן : כא) וקאמר התם דלא כר' אלעזר : כב) נפלת משום מחשבה אלא משום (מרות) [אומר] : כג) ליה בעה"ב : כד) דקיין ליה : כה) א"כ כי לא קיין : כו) תיקן ליה בעה"ב : כז) כלום והשתא אי לרבנן : כח) מרבה בהעשרות : כט) דבמעשר ראשון נמי : ל) דכתיב כי את : לא) דשמעתין דלמה ליה למיסר דר' אלעזר :

הגהות צ"ק
[א] מוניס מ' יכיו [ב] ויתכלמי [ג] דהניא ר"ש בן גומל אומר מנין [ד] נ"ל ולא שהתא מנוס מאומר כו' [ה] נ"ל נלמא אלעזר כו'

ונוטל אחד מן האלולין והשאר פטורין ממה נפשך אי באחד באלול ר"ה דאלול ותשרי מצטרפין ודאב פטורים ואי באחד בתשרי ר"ה דאב ואלול מצטרפין דתשרי פטורין מאי אמרת לצרפו לגורן אחר *עשירי ודאי אמר רחמנא ולא ספק פשיטא מהו דתימא לגזור דילמא אתי למישקל מהנך קמ"ל : **מתני'** (ה) [ו] "באי זה צד מעשרין כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחת (ג) ומונין [ז] א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' והיוצא עשירי סוכך בסיקרא ואומר ה"ז מעשר לא סקרו בסיקרא ולא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים הרי אלו [ח] מתעשרין היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבי יוסי בר' יהודה אומר מעשר *קפץ אחד מן המנויין לתוכן [ט] הרי אלו פטורין 'מן המעושרין לתוכן כולם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במומן לבעלים : **גמ'** ת"ר באי זה צד מעשר כונסן לדיר ועושה להם פתח קטן כדי שלא יהו שנים יכולין לצאת כאחד [י] אימותיהם מבחוץהם מבפנים וגועות ויוצאות לקראת אמן ולפקינהו אינהו יעבור כתיב ולא שיעבירוהו ולשדי להו ירקא וליפקו [יא] לותיה אמר רב הונא *גזירה משום לקוח ומשום יתום ת"ר *כל אשר יעבור (ג) [יב] תחת *פרט *לטריפה שאינה עוברת תחת השבט מצוה למנותן בשבט *לא מנאן בשבט או שמנאן רבוצים או עומדים מנין תלמוד לומר *העשירי קדש מ"מ ואין לי אלא שקרא שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל *יהיה קדש מכל מקום יכול היו לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל אחד יכול יהו מעושרין ת"ל עשירי ואין זה עשירי ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר מאי מעמיה דר' יוסי בר' יהודה סבר ליה כאבא אלעזר בן גומל דתניא אבא אלעזר בן [יג] גומל אומר [יד] *ונחשב לכם תרומתכם [טו] *בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר 'כשם שהתרומה גדולה ניטלת באומר ובמחשבה

תורה אור

ונוטל אחד מן האלולין. ולא שייך לאסור כאן משום לא יבכר כדאסר לאפוקי בעל מום ברים עשרה ברים פירקין (דף נג.) : **כשם** שהתרומה גדולה ניטלת באומר. מן התורה לא שייך בה לאומר דחמנה לאחת פוטרת לא הכרי יג) ולא נתנה בה תורה שיעור דלאשים דגנך כתיב (דברים יח) אלא משום דבתרומת מעשר שייך לאומר יד) שעשירה כתוב (במדבר יח) מעשר מן המעשר ובתרומה גדולה נמי תקע חכמים שיעור שייך בה לאומר ומיהו בזה לא יון טו) *להקשות תרומת מעשר לתרומה גדולה שיעול במתכוין הטה אחת דהא כתיב מעשר מן המעשר ומיהו אם במתכוין מוסיף לכאורה מהני דלהכי מקיש לתרומה גדולה דמעלת טז) מאומר למלוה כדי שיתרום בעין יפה שמתוך שירא יז) שלא יעול פחות טובל בעין יפה יח) כדתנן פ"ק דתרומות (משנה ז) אין תורמין לא במדה ולא במשקל ולא במנין יט) ובתוספתא גרס מה תרומה גדולה אינה ניטלת אלא באומר ובמחשבה כ) וכן גרס ר"ם וגרס עלה בירושלמי בפ"ק דתרומות תני ר"ל בן גומל *לא במדה כו' ופרק כל המקמחות באות מלה (דף נה. וסס) מסיים בברייתא דשמעתין ומה תרומה גדולה בעין יפה כו' כא) והתם א"ל אלעזר בן גומל תורמים תרומת מעשר תאנים על גרוגרות במנין וגרוגרות על תאנים במדה משום עין יפה ולא נקט אינה ניטלת כב) אלא במחשבה ובאומר אלא כדי שיעשה בעין יפה וא"ת סוף פרק כל הגט (גיטין דף נ: וסס) דמפרש *אחבי ישראל שאמר לבן לוי כך אמר לי אבא מעשר יש לך בידי לו מעשר לאחיך בידי חוסשין לתרומת מעשר שבו כיון דלא קיין לא [הוי] מתקין ליה כג) כור מעשר לאחיך בידי לו כור מעשר יש לך בידי אין חוסשין לתרומת מעשר שבו כיון דקיין כד) תקוני תקניה ומוקי לה כאבא אלעזר בן גומל דמקיש תרומת מעשר לתרומה גדולה וכסס שם לו [רשות] לבעה"ב לתרוס תרומה גדולה כד יש לו [רשות] לתרוס תרומת מעשר והשתא כיון דאפשר באומר א"כ כה) בלא קיין *כמי ניתוק דילמא תיקן כו) מאומר י"ל הני דעל בן לוי מלוה לעשות בעין יפה מ"מ בעה"ב אין לו לעשות עין יפה בשל אחרים ואפילו יש לו רשות אין לעשות להוליא עצמו מהרשומין של כהן ולוי אלא יתרעמו עליו זה לו זה אם יטעה באומר שלו וא"ת פ"ד דתרומות (מ"ו) הא דתכן המוכה משובח והמורד מקובל המוכה משלמתן [ב] ובירושלמי פ"ק דתרומות מקשה לה ומסני כאן לתרומה גדולה כאן לתרומת מעשר [ג] ותני ר"ש בן גומל מנין שאין תורמין לא במדה ולא במנין ולא במשקל ת"ל ומתשב לכם תרומתכם והרמותם במתשבה אתה תורם ואין אתה תורם במשקל במדה ובמנין פירוש הכיון דאין תורמין בתרומה גדולה דלכ"ע מלוה מאומר והכיון דהמוכה משובח בתרומת מעשר וכרבנן והא דמייתי בריית דאבא אלעזר בן גומל לאשמועינן דפליגי בתרומת מעשר וא"ת דבירושלמי אמר אהכיון דהמוכה משובח ממאי הוא משובח אמר רב הונא מן התורם באומר ממעט דמאומר הוי תרומה אלא שהמוכה משובח ואמר נמי התם א"ר הלל מתני' אמרה כן הכיון דהמוכה משובח משלמתן פי' מכלל דאיכא אלמה בר משוקל וא"ר חנינא תפתר בשלמתן ולית ם"מ כלום [ד] ואי לרבנן לדידהו אין תרומת מעשר מאומר ואי כאבא אלעזר בן גומל דאמר דמלוה לעשות מאומר וכרבה לפרש דלר"ש בן גומל נמי לא יליפינן אלא דמוטיל מאומר [ה] ולא דקשיא מלוה מאומר והשתא הא דמתני כאן בתרומה גדולה כאן בתרומת מעשר הייט כר"ש בן גומל וניחא השתא הא דמייתי עלה בריית דאבא אלעזר בן גומל א"ר מודו רבנן לאבא אלעזר בן גומל דמאומר אלא דרבנן לעשות מאומר א"כ הא ר"ל מרבה [ה] מעשרות יש לומר הייט במרבה במתכוין אבל בשאינו מתכוין לאומר יפה לא חייב מרבה ומיהו במודי דבריי מאומר ממעט פ' כל המקמחות באות מלה(מנחות דף נד: וסס) דלא חייבין אי מרבה אף בהתכוין דהא קתני תורמין תאנים על גרוגרות במנין ופריך דהו"ל מרבה על המעשרות ובתרומה מעשר אייר כדמוכח סיפא ומסני אבא אלעזר בן גומל היא ומשום עין יפה והתם בהתכוין מרבה וכל מה שילקה להרבות תשוב עין יפה וגרלה דלית ליה [ה] כדאבא אלעזר בן גומל המרבה במעשרות מעשרותיו מקולקלין דבמעשר כפ) נמי אייר מאומר כדמוכח בשמעתין כדקאמר ומעשר קריה דמתמת תרומה דכתיב ג) בו את מעשר בני ישראל אשר ירימו לה' תרומה ובמעשר ראשון אייר דכתיב בסיפיה דקרא נתתי לוויים לגאלה וקשה אמוגיא דשמעתין גם) למה לי [לאוקמא] הכי דר"ש בן גומל ורבי יוסי ברבי יהודה אית להו

מיירי במעשר עצמו כולן ידעו דכולהו הוי ספק מעשר : גזירה משום לקוח ויתום להכי מעמיד איכן בחוץ להודיע שאין שם לקוחות ויתום ואיכותיהן בחוץ משום דכבר מעושרות הן : ואין זה עשירי. דלא מנאן : נתשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן. בב' תרומות הכתוב מדבר דאקיש קרא תרומת מעשר לתרומת גורן. דהיינו כדגן מן הגורן מה תרומה גדולה ניטלת באומר ובמחשבה. שאין צריך למנות עד מאה וליטול שנים כדאמר נותן עיניו בצד זה ואוכל מצד אחר ואמרינן ב' לוגין שאני עתיד להפרוש תן תרומה :

מסורת הש"ס

ל"ל דהשתא אמאי כו' מ"ל דא יש עניה כו' ל"ל

מאי אמרת ליצטרפי לגורן אחר. הגך ה' דקאמרינן דאם יהי עשירי ודאי אמר רחמנא שלא נכנס לדיר מעולם אלא עכשו ולא ספק דשמא עשירי שיצא הוא מאותן ה' שכבר נכנסו לגורן והם ספק של שנה זו ספק של שנה שעברה. פשיטא. דלבן עזאי יהד זו אלולים בעי למישקל מן אלולים קמ"ל דלא כמ"ל דתימא. לגזור דלא אתי למשקל מהנך דלאו אלולים קמ"ל דליכא למישם דהא אשאר שירבינן אי שיעמדין לאלולים כדי שיהו נכרין לו ויבול למנותן כך ולא אתי למישקל מאידך: קפץ מן המנויין לתוכן. לתוך אלו שבדיר שעדיין לא נמנו כולן מעושרין דהנהו קרי מנויין מא' ועד פ' קרים שיצא העשירי ותני מנויין מעושרין אע"ג דמת עשירי בדיר משום דמת עשירי בדיר משום המנויין הראוי דבשעה שיצאו הן עדיין היה עשירי חי והיה ראוי להשלים המנין הן כל מקום שמשתייר בדיר כדי להשלים למנין אותן שיצאו קרי לאותן משום הבי כי קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולן מעושרין המנויין שיצאו נמצאו במנין הראוי. לוכי קפץ (לאותן) לתוכן הוו כולהו מעושרין מן המעושרין לתוכן.

מאי אמרת ליצטרפי לגורן אחר. הגך ה' דקאמרינן דאם יהי עשירי ודאי אמר רחמנא שלא נכנס לדיר מעולם אלא עכשו ולא ספק דשמא עשירי שיצא הוא מאותן ה' שכבר נכנסו לגורן והם ספק של שנה זו ספק של שנה שעברה. פשיטא. דלבן עזאי יהד זו אלולים בעי למישקל מן אלולים קמ"ל דליכא למישם דהא אשאר שירבינן אי שיעמדין לאלולים כדי שיהו נכרין לו ויבול למנותן כך ולא אתי למישקל מאידך: קפץ מן המנויין לתוכן. לתוך אלו שבדיר שעדיין לא נמנו כולן מעושרין דהנהו קרי מנויין מא' ועד פ' קרים שיצא העשירי ותני מנויין מעושרין אע"ג דמת עשירי בדיר משום המנויין הראוי דבשעה שיצאו הן עדיין היה עשירי חי והיה ראוי להשלים המנין הן כל מקום שמשתייר בדיר כדי להשלים למנין אותן שיצאו קרי לאותן משום הבי כי קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולן מעושרין המנויין שיצאו נמצאו במנין הראוי. לוכי קפץ (לאותן) לתוכן הוו כולהו מעושרין מן המעושרין לתוכן.

הגהות הב"ח

(א) בתוספתא כלאים לד ל"ב פ"ל כ"ל : (ב) שם ומוקה בשבע מ' ב' וכו' כרי אלו משעשרים היו לו מאה וכו' ר' יוסי ברבי יהודה אומר הרי זה מעשר : (ג) גם' ת"ר כל אשר יעבור פרט כל"ל וחיבת תחת ממתן : (ד) רש"י ד"ה פטיטה וכו' דסבר ר' ולמ' :

ג"מ ה

גליון הש"ס

גמ' גזילה משום לקוח. נמ"ל נ. ע"ל :

[ממתוס כפ. נמ"ל ב. מוניס כפ.]

ג"מ דהשתא אמאי כו' מ"ל דא יש עניה כו' ל"ל

הגהות צ"ק

[ה] מוניס מ' יכיו [ב] ויתכלמי [ג] דהניא ר"ש בן גומל אומר מנין [ד] נ"ל ולא שהתא מנוס מאומר כו' [ה] נ"ל נלמא אלעזר כו'

אף תרומת מעשר *נטלת באומר ובמחשבה ומעשר קרייה רחמנא תרומה דכתיב °כי את מעשר בני ישראל אשר ירימו לה' תרומה נתתי ללוים לנחלה ואיתקש מעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן ניטל באומר ובמחשבה אף מעשר בהמה ניטל באומר ובמחשבה אמר רבא [2]עשירי [3]מאליו הוא קדוש מנאליה לרבא הא אילימא מהא דתניא אין לי אלא שקרא שמו עשירי לא קרא שמו עשירי מנין ת"ל [5]עשירי יהיה קדש מ"מ ודלמא עשירי הוא דלא קרייה קדש קרייה אלא מהא דתניא [7]קרא לתשיעי עשירי ויצא העשירי ולא דבר התשיעי נאכל במומו [8]והעשירי מעשר ודלמא שאני התם דאיברר ליה עשירי אי נמי *דאחרי עילויה אלא מהא דתניא [10]קרא לתשיעי עשירי ומת עשירי בדיר תשיעי נאכל במומו וכולם פטורין מ"ט כולם פטורים לאו משום דקדש ליה עשירי ודלמא דאיפטרו במנין הראוי *דהאמר רבא [12]מנין הראוי פוטר אלא מהא דתניא קרא לתשיעי עשירי [13]ונשתייר עשירי בדיר התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר והתניא תשיעי חולין תני תנא קמיה דרב ששתא מני ר"ש בן יהודה היא דתניא ר"ש בן יהודה אומר משום ר"ש אף

מתשבה [ואומר] שני לונין שאני עתיד להפרים הרי הן תרומה כדלמרינן (דמאי פ"ז מ"ד)אנני נוקח יין מבין הכתיים ולהכי קרי ליה מחשבה משום דלאינו מוהה מותן אי נמי מותן עיניו בלד לא אחר ותרוייהו אומר ומחשבה נפקא לן מונחשב: איתקש. ברים פירקין(לעיל נג:)ותת מעשרותיכם בשתי מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה וא' מעשר דגן: קדוש מאליו. שאם מנה ג[עשר ונשתייר עשירי בדיר אע"פ שלא יצא ולא מנאה קדוש מאליו: ודילמא עשירי לא קרייה רחמנא. דליהוי ליה דין מעשר לבעלותו לירושלים ולהקריבו אלא קדוש גרידא קרייה רחמנא דקדושה אלה עליו ואינו נאכל אלא במומו (א)ד[ענין אחר ודילמא עשירי לא קרייה שלא קרא שמו עשירי אלא קדש קרא שמו ולהכי הוי מעשר אבל היכא שלא קראו כלל לא ליהוי קדוש כשאר מעשר. ולא מפי המורה: דאיברר ליה עשירי. שלפי שיצא נסוף תשעה נברר מעצמו שהוא עשירי ולכך הוי כשאר מעשר אע"פ שלא קרא עליו שם (ב) אי מני בריתא קמייתי כגון דאחוי עליה כשיצא הראה עליו באצבעו שיהא מעשר אלא שלא דבר בפיו אבל היכא דשתייר בדיר ולא קרא לו שם לא שמעינן אכתי ליהוי קדוש כשאר מעשר: תשיעי נאכל במומו. הואיל וקראו עשירי ה[דתמורת שם מעשר מקדש לפניו ולאחריו כדלקמן אבל האחרים מיהא לא נפטרו או כואיל והוא תשיעי למנין הבהמות: וכולם פטורין. שמונה שיצאו ככר: דקדש ליה עשירי. מאליו בדיר אע"פ שלא יצא: במנין הראוי. כשיצאו תשעה בפתח היה שם מנין הראוי לעשר שעדיין היה עשירי קיים שהיה ראוי ללאת אחריהם ולפוטרן וכיון דראוי ללאת דמי כמאן דיצא ככר ופטר את המנין ולקמן מפרש שעמא אבל אינו נופיה מיהא לא הוה קדוש עד שיצא: ונשתייר מעשר. אלמא אע"ג דלא יצא קדוש מאליו בדיר והשתא פריך אהך ברייתא דקתני התשיעי נאכל במומו והתניא וכו':

ואיתקש מעשר בהמה למעשר דגן. כלומרינן ברים פירקין עשר תעשר בהמה ואיתקש מחשבה שאינו מוהה עשירי אלא מפרים כל מה שעולה בדעתו: מאליו קדוש. כגון שהיה מונה ויצאו ע' וי' נפתייר בדיר קדוש כל מקום שהוא מ' יאכל במומו והואיל וקראו עשירי קדוש במקלת דלמרינן לקמן מעשר מקדש לפניו ולאחריו אם קראו י' והוא קדושה דע' אינה קדושה במוהה ליקבע כדיפקינן בשלהי פרקין והעשירי מעשר וקבע אלמא מאליו הוא קדוש דהא לא דבר כלל: שאני התם. ולהכי קדוש דאיכבר ליה שהוא י' שהכי יצא בשומו פתח אם הם' אבל אם בדתייר בדיר לו יצא בפתח אחר אימא מאליו לא קדוש: דלמא. מע"ה פטורים דאיפטרי להו במנין הראוי כשנמנו הם היה מדיין העשירי מי ולמות להמנות עמהם ולהשלימו ונמצא שמניו היה ראוי להעשר ולהיכן אע"פ שמת הי' נפטר: דהא אמר רבה וכו'. ולעולם אי הוה עשירי קיים ונשאר בדיר לא הוה מיילא עליה שם קדושה וכו' מעשר אלמא קדוש מאליו דהא מעשר קרו ליה: הא מני דקתני מ' מונין: אף

חוץ מתרומת מעשר שנלמדת ואינה למידה דבתרומה מעשר כתיב ממנו לומר דבעינן מוקף ומוקמינן ליה בתרומה גדולה ולא בתרומת מעשר כ[דבמס' בכורים (פ"ג מ"ה) תנן תרומת מעשר שוה לבכורים בשתי דרכים נטלת מן הטהור על הטמא ונטלת מן המוקף כבכורים והא דפריך בפ' כל הגבן (גיטין דף ל:) גבי תרומת מעשר וכי נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף כא[מעמיד ר"ת מדבריהם דמדאורייתא לא בעי מוקף ומיהו נראה דלענין מחשבה לא פליגי מדפריך ברים האיש מקדש (קדושין דף מא:) גבי הא דילף שליחות מתרומה מה לתרומה שכן נטלת במחשבה משמע דלכולי עלמא פריך והייטו תרומת מעשר דכתיב בה אתם גם אתם ומיהו לפי מה שפי' כב[הקונטרס במחשבה פליגי דמשום מחשבה מוקי ר' יוסי בר' יהודה כג[בשמעתין כאחא אלעזר בן גמלא דאפילו לרבנן נמי מליגו למילף מחשבה במעשר מדקרייה רחמנא תרומה ומיהו מליגו כה[למימר דמשום תרומת מעשר שבו קרייה רחמנא תרומה: **במחשבה**. פ"ה טתן עיניו בלד זה לשם תרומה ואוכל בלד זה ואע"פ שלא הפרים משמע שרוצה לומר משום דכתיב ונחשב שרי לאכול בלא הפרשה ומרינן נמי בשתיקה על ידי כו[נתן עיניו בלד זה ואוכל בלד זה וכל זה דנפקא לו מונחשב עוד פירש לשון אחר במחשבה כז[מחשב ואומר ב' לונין שאני עתיד להפרים ואע"פ שעתה אינו מפרים כלום ורוצה לומר דדיבור בריך והא דשרי בלא הפרשה קרי מחשבה ואשכחן נמי כח[דקרי *למחשבה דיבור כמו (ב"מ דף מד.) על כל דבר פשע כט[דאמר לחייב על המחשבה כמעשה ונראה דבלא דיבור נמי הוי תרומה מדהכן במס' תרומות (פ"א מ"ו) חמשה לא יתרומו ואם תרמו תרומתם תרומה ואחיב אלס ובירושלמי מפרש מעשה משום ברכה ובמס' שבועות פ"ב (דף כו:) ל[משמע בהדיא דשרי כשגמר בלבו אע"ג שלא הוציא בשפתיו לא[כתיב כל הדיב לב וקאמר תרומה וקדשים הוו להו שני כתובים הבאים כאחד ולא יפינן מיניהו שבועה ובמה שאוכל בלא הפרשה אין קפידא דלבולי עלמא שרי בכ"מ אע"פ שאין מפרים עתה כדמוכח ההוא דהלוקח יין מבין הכתיים דשרי לכ"ע אי לאו משום ברייה אי משום דאיבור הוה *ויש מקומות דשרינן מעשר שני לאפוא ואי"ת כיון דשרינן תרומה על ידי לג[נתן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר אמאי אין מנכיהין תרומות ומעשרות בי"מ הא תנן פ' טמא (שבת דף קמב.)מעלין המדומע באחד ומאה ופריך לג[והא מתקן ושני ר' אלעזר בר"ש היא דאמר נתן עיניו בלד זה ואוכל בלד זה ולהכי לא חשיב מתקן לד[כיון דאפשר *במחשבה י"ל מדומע שאני שכבר נתקן אבל תחלת תיקון לה[לא שרינן מעשה דאפשר במחשבה ואפילו דמאי אסור לתקן בשבת כדמוכח פ' במה מדליקין(שם דף לד.)ואע"ג דשרי ליה בנתן עיניו בלד זה ואוכל בלד אחר כדמוכח פ"ק דחולין (דף ו:) גבי ר"מ שאכל עלה של ירק בבית שאן *: **איתקש** מעשר בהמה למעשר דגן. פ"ה מדכתיב עשר תעשר כדאמרינן ברים פירקין ל"ל דלית ליה הא דאמר [רבא] לשנה הקשתיו ולא לדבר אחר ועוד ברים פירקין דיקשינן איקשא אחרת לו) והבאתם שמה מעשרותיכם לר' עקיבא ושמא לא אתקש אלא לענין הבאה מיהו לרבא קשה היכי מפרש טעמא דרבי יוסי בר' יהודה וכן בזבחים פרק ב"ש (דף מה.) דרשינן קדשי עובדי כוכבים אין עושים תמורה מדאיתקש תמורה למעשר בהמה ומעשר בהמה למעשר דגן ובמעשר דגן כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים וי"ל לענין לעשר מזה על זה כגון ממין על שאינו מינו דהוי כענין חדש על ישן לגבי הכי דוקא אומר לשנה הקשתיו ולא לדבר אחר: ילאו

מב א מיי' פ"ח מהל' מעשר הל' יד ופ"ג מהל' תרומות הלכה י טושע"ש י"ד סי' שלא סעיף כד וכמילון מ"ד:

ל"ק מ"ז

מד ב ג מיי' פ"ח מהל' בכורות הלכה ג:

מה ד ה מיי' שם הל' י סמג עשין ריב:

מו ו מיי' שם הל' ח:

ל"ל בנטל אחד מעשרה הוי מעשר אע"פ שאין שוים כמו במכנים כו' ל"ק

נ' ל"ק מעשר כיוצא בו ונוטל מאומד דילמא אכא כו':

מחשבה אתרומת ל"ק

ל"ל פרק שני דתרומות כל התורה כולה למידה ומלמדת מון כו' ל"ק

נמי דאפילו ל"ק

לדבור מחשבה ל"ק

ל"ל ויש מקומות דשרינן בשאומר מעשר שני לאפוא לו לדרומו וא"ת כו' ל"ק

ג' ל"ק במחשבה ל"ל אפשר במחשבה ו"ל כו'

[וע"ש תוס' חולין ז. ד"ה ודילמא]

מפרש ר"ת דהיינו מדברייתא אבל מדאורייתא לא: כב[בקונטרס משמע דבמחשבה פליגי דמי' דשמים: כג[יהודה דשמעתין: כד[פי' נמי משתמע: כה[למימר דשמים: כו[ידי שנותן עיניו בצד זה ואוכל בצד אחר דכל זה נקפא מונחשב: כז[במחשבה שיחשב: כח[נמי דוכתא דקרי: כט[שטא דאמרינן לחייב: ל[פ"ג פי' הקונטרס נמי משמע: לא[בשפתיו גבי כל נדיב לב דקאמר תרומות: לב[ידי שנותן: לג[ופריך בגמרא והא מתקן ושני מדר"א בר' שמעון: לד[מתקן כשמעלהו כיון דאפשר במחשבה והבא נמי אפשר במחשבה: לה[תקון של פבל לא: לו[אחרת מוהבאתם:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ודילמא וכו' אלא כמומו (ת"ש ות"כ ס"ד ענין) ות"ש ות"כ ס"ה לשון: (ב) ד"ה דאיברר וכו' עיין שם סס"ד:

מז א מיי׳ פ״מ מהלכות במכורות הלכה ט :

מח ב ג ד ה מיי׳ שם הלכה י :

מט ו מיי׳ שם פ״ז הלכה ט :

אף התשיעי. דכי היכי דאם קרא לאחד עשר עשירי אינו קדוש אלא מ״כ נעקר שם מעשר מן העשירי אלא תשיעי וכדאמרינן לקמן מעשירי: אלא אם כן נעקר וכו׳ ובסיפא דהך ברייתא מפרש טעמא משום לאחד עשר עשוה קדושה ליקרב מ״ל אחד עשר דאינו כר׳ אף תשיעי אם קרלו עשירי לא ח) יהא נאכל אלא במומו אפ״כ נעקר שם העשירי מן העשירי כגון שקרלו תשיעי חולין והדין נותן (ג) נבי תשיעי ממי בעינן דליהוי נעקר שם עשירי ממנו לומר מן העשירי עצמו: ליקרב. כדאמרינן לקמן שאם קרא לעשירי עשירי אינו קדוש אלא אם כן נעקר שם מעשר מן העשירי אלא תשיעי וכדאמרינן לקמן זה הכלל כו׳: תשיעי שהוא קל כל כך שאינו עושה קדושה ליקרב. אע״פ שקרלו עשירי אינו קרב אלא קדוש להא מלתא גרידא דאינו נאכל אלא במומו כדלקמן אינו דין וכו׳: אי לא לא. ליהוי קדוש כלל: היא הנותנת. מהדר הש״ס דזולתי נבי תשיעי דין הוא דאע״ג דלא נעקר בם עשירי הימנו דליהוי אל עליה קדושה אלו מעשר דנבי אחד עשר דין הוא דאי נעקר אין אי לא לא תשיעי שאינו עושה קדושה ליקרב אע״ג דלא נעקר שם עשירי הימנו אי נמי אחד עשר דאיברר ליה דין הוא דבעינן עקירה עד דתיהוי אע״ג דלא נעקר שם עשירי הימנו אין אי לא לא תשיעי דאבתרי לא איברר ליה עשירי ואע״ג דלא נעקר שם עשירי הימנו *תו לא מידי אמר רבא מנין הראוי פוטר מנא ליה לרבא הא אילימא מהא דתנן קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולן פטורין מנויין גופייהו דאיפטרו מ) לאו במנין הראוי ודלמא דעשר ג) עילויהו ההיא לא מצית אמרת הא תני מן המעושרין לתוכן ודלמא מאי מעושרין מעשר דוקא דיקא נמי דקתני ירעו אלא אמר רבא אמר קרא °יעבור ולא שבבר עבר מאי ג) שבבר עבר אי (מ) דעשר עילויהו צריכא ד) למימרא אלא לאו דאיפטרו להו במנין הראוי שמע מינה תניא כוותיה דרבא *היו לו עשרה טלאים והכניסן לדיר ומנה חמשה ומת אחד מהם אם מן המנויים מת מונה ומשלים עליהם ²ואם משאינן מנויים מת פטורין ושאינן מנויים מצטרפין לגורן אחר ואמר רבא ³היו לו י״ד טלאים והכניסן לדיר ויצאו ששה בפתח זה וארבעה בפתח זה וארבעה נשתיירו שם ה) אותם ארבעה אם בפתח הששה יצאו נוטל אחד מהם והשאר מצטרפין לגורן אחר ואם לאו ששה פטורין וארבעה ארבעה מצטרפין לגורן אחר ⁴יצאו ארבעה בפתח זה ונשתיירו שם ששה אם אותן ששה יצאו בפתח אחד נוטל מהם אחד והשאר פטורים ואם לאו ארבעה (נ) ז) פטורים וששה מצטרפין לגורן אחר מאי קמ״ל דמנין הראוי פוטר והאמר רבא חדא זמנא מהו דתימא ודאי מנין הראוי אמרינן ספק מנין הראוי דחזי להכא ודחזי להכא לא אמרינן קמ״ל ואמר רבא היו לו חמשה עשר טלאים ⁵לא יאמר אברור עשרה ואכניסם לדיר ואטול מהם אחד והשאר פטורים אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהם אחד והשאר מצטרפין לגורן אחר תניא נמי הכי היו לו חמשה עשר טלאים לא

אף התשיעי אינו קדוש אלא א״כ נעקר שם עשירי הימנו והדין נותן ומה אחד עשר שהוא עושה קדושה ליקרב אינו קדוש אלא א״כ נעקר שם עשירי הימנו תשיעי שאין עושה קדושה ליקרב אינו דין שאם נעקר שם עשירי הימנו אין אי לא לא היא הנותנת אחד עשר שהוא עושה קדושה ליקרב אי נעקר שם עשירי הימנו אין אי לא לא תשיעי שאינו עושה קדושה ליקרב אע״ג דלא נעקר שם עשירי הימנו אי נמי אחד עשר דאיברר ליה עשירי אי נעקר שם עשירי הימנו אין אי לא לא תשיעי דאבתרי לא איברר ליה עשירי ואע״ג דלא נעקר שם עשירי הימנו *תו לא מידי אמר רבא מנין הראוי פוטר מנא ליה לרבא הא אילימא מהא דתנן קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולן פטורין מנויין גופייהו דאיפטרו מ) לאו במנין הראוי ודלמא דעשר ג) עילויהו ההיא לא מצית אמרת הא תני מן המעושרין לתוכן ודלמא מאי מעושרין מעשר דוקא דיקא נמי דקתני ירעו אלא אמר רבא אמר קרא °יעבור ולא שבבר עבר מאי ג) שבבר עבר אי (מ) דעשר עילויהו צריכא ד) למימרא אלא לאו דאיפטרו להו במנין הראוי שמע מינה תניא כוותיה דרבא *היו לו עשרה טלאים והכניסן לדיר ומנה חמשה ומת אחד מן הנכנסים לדיר ומנה חמשה ומת אחד מהם אם מן המנויים מת מונה ומשלים עליהם ²ואם משאינן מנויים מת פטורין ושאינן מנויים מצטרפין לגורן אחר ואמר רבא ³היו לו י״ד טלאים והכניסן לדיר ויצאו ששה בפתח זה וארבעה בפתח זה וארבעה נשתיירו שם ה) אותם ארבעה אם בפתח הששה יצאו נוטל אחד מהם והשאר מצטרפין לגורן אחר ואם לאו ששה פטורין וארבעה ארבעה מצטרפין לגורן אחר ⁴יצאו ארבעה בפתח זה ונשתיירו שם ששה אם אותן ששה יצאו בפתח אחד נוטל מהם אחד והשאר פטורים ואם לאו ארבעה (נ) ז) פטורים וששה מצטרפין לגורן אחר מאי קמ״ל דמנין הראוי פוטר והאמר רבא חדא זמנא מהו דתימא ודאי מנין הראוי אמרינן ספק מנין הראוי דחזי להכא ודחזי להכא לא אמרינן קמ״ל ואמר רבא היו לו חמשה עשר טלאים ⁵לא יאמר אברור עשרה ואכניסם לדיר ואטול מהם אחד והשאר פטורים אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהם אחד והשאר מצטרפין לגורן אחר תניא נמי הכי היו לו חמשה עשר טלאים

מסורת השש

רש״ו כת״י

אף הסמ׳ היו קדוש וכו׳. תמתני׳ קאי דקתני קרא לעי׳ ר׳ ור׳ מ׳ ור״ש ר׳ אין אחד עשר קדוש כאילו לא נעקר שם ר׳ ממנו שקרלו לי׳ ר׳ ותו לא תני אם שם ר׳ אי״ל אבל ס׳ קדוש אע״ג דלא נעקר שם ר׳ שם ר׳ וקתמר ליה ר״ש אף מ׳ היו קדוש וכו׳: ר״ל וכו׳ שעושה קדושה ליקרב. כדאמרינן לקמן אם אין הנעקר לגרמא[אחר]שעשה לשלמים ואפ״ה היו קדוש אל״כ נעקר וכו׳: מ׳ שקרלו קדוש. אלא לאוכל במומו אינו דין וכו׳: וקא מהדר לה דבנן. היא הנותנת כלומר מזה שאמרת היא הנותנת אעפ״ש אלמו דזולתי קדוש וכו׳ ליאכל במומו אפילו לא נעקר שם ר׳ ממנו ד״ל דשובה קדושה ליקרב אי לא נעקר שם ר׳ לא אמרינן לליקרבו קדושה ממנה כולי האי כיון דקרא ליה ר׳ ומה לא מייל שם ר׳ זמנא אחריתי אבל מ׳ דקדושה קלה לחומרא בעלמא ולא ליקרב אפילו לא נעקר וכו׳ דהוכרח הנעשיר שבכבר יצא ר׳ והא דקתני לעיל המ׳ מוקין משום דבעמייר בדיר ולא נעקר שמו ולא קרלו מ׳: מנין הכלאי. אם היו ר׳ עגלים בדיר ותתיל ומנה מ׳ ומת ר׳ בדיר לו יצא בפתח אחד פטורים שם ואין לריכין להבאלכף לגורן אחר הואיל ומנין לאוי היה להבאים בשמת מנין: קפץ אחד מן המנוין לתוכן. ס״ל דהא מנויין בשלא הגיעו לי׳ אלא בהיה מוכה מד עשה קפץ ו׳ לגורן בדיר פטורים לומה שבדיר כולם אם אינו מכיון האילו ובתפרנו יחד פטור ביוסם הוו כולן פטורים דבוב אין אחד מהם לאוי למעשר לוקבו: ומנויין גופייהו. לאיפטרו במנין הכלאי: דילמא הא מנין דעשר עליהו: ומשני לא מצית אמרת. דעשר עליהו דהכא בסיפא קתני לה קפץ אחד מן המעושרים בתוכן כולן יהו ואין מנין דהא הלאי תמתלי אחתי יהו: ולא בעכבר עכבר אחת הבעכב מאי אחת למשמע שבכבר עכבר ועיבר עליו בריבא לאיתר דתו לא מעבר: אלא ודאי מעבר במנין הכלאי. ומה ד׳ בדיר וקא ממעבר ליה קבא דשוב לא יתעבר: מנויין פטורים. דלאפטרו במנין הכלאי: לגורן אחר. מהני ג׳ נגעות דמעבר בבמה: ויצאו ו׳ מחלה. בפתח זה: והד׳. אחרים בפתח אחר: והשאר. מרבעה שיצאו בפתח אחר: מצטרפין לגורן אחר. אלא היה מנין לאוי להבאים בשמה שיצאו אחר בפתח אחר: ומנה חמשה. יא) מצטרפין לגורן אחר בשיצאו הא׳ והבמונה מצטרפין לגורן אחר אלא היה מנין לאוי להבאים: יצאו מרבעה מחלה בפתח אחר: והשאר ד׳ לאחרים היו מנין לאוי להבאים: ואם לאו. אלא שיצאו ד׳ לאחרים בפתח אחר: ד׳ ד׳ מחלה ד׳ לאחרים היו מנין לאוי להבאים: אלא בפתח אחר: ד׳ ד׳ לאחרים בפתח אחר: ד׳ ד׳ לאחרים בפתח אחר: ד׳ ד׳ לאחרים

מעשר בהמה פרק תשיעי בכורות ס

יצאו שנים כאחד מוכה אותן שנים ואם מגלן אחד תשיעי ועשירי מקולקלין • פ"ה כגון שילדו שנים כשהגיע לשנה או לשבעה ומגלן אחד ואל מו) כן קרא העשירי למנין בהמות השיעי והאחד עשר עשירי אע"ג דכשמוך אמר קרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי עשירי מעשר ואחד עשר שנים מקולקלין משום דמגה אחד מז) שנים שילדו כאחד ומסקפקא לן לא נעשין כאחד ע"י שמגלן אחד מו גא לא יז)ואע"ג דאיכא מ"ד בגמרא עשירי *למעשר בהמות קדוש דמה יח) שמגלן אחד מטי ליה ספיקא *ואותו הקרוי תשיעי הוי ספק תשיעי ספק עשירי והקרוי עשירי הוי ספק עשירי יט) ספק" קדוש ליקרב :

לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורים אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהן אחד והשאר מצטרפין לגורן אחר והתניא תשעה עשר טלאים לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורין אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהן אחד והשאר פטורין תרגמה רב הונא בר סחורה קמיה דרבא בריגלא *בדיר שיש לו שני פתחים עסקינן ויצאו ט' בפתח זה וט' בפתח זה דהאיך חד חזי להבא ולהבא ולישני ליה כגון שמנה תשעה וכי מטא עשרה קרי חד מרישא קסבר עשירי *מאליו קדוש ולישני ליה (א) בגורן ב) ומנאן זוגות זוגות קסבר עשירי למנין בהמות הוא קדוש אר"נ בר יצחק זכאי אימיה דרב הונא בר סחורה ג) דשני ליה (ג) שמעתא בריגלא כשמעתיה: **מתני'** יצאו שנים כאחת ד) מונה אותם ה) שנים שנים מנאן אחד תשיעי ועשירי ו) מקולקלין **קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים ועושה תמורה דברי ר' מאיר א"ר יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה *אמרו משום ר"מ אילו היה תמורה לא היה קרב קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר מקודש *זה הכלל כל שלא נעקר שם עשירי ממנו אין אחד עשר מקודש: **גמ'** אמר ר' יוחנן מנאן זוגות זוגות קינטרן קינטרן עשירי ח) למנינו הוא קדוש (ג) למנינו מאי רב מארי אמר ל*למנין שלו הוא קדוש רב כהנא אמר למנין בהמות הוא קדוש תנן יצאו שנים כאחת מונה אותן ו) שנים שנים מנאן אחד תשיעי ועשירי מקולקלין בשלמא למאן דאמר למנין שלו הוא קדוש משום הכי הוו תשיעי ועשירי מקולקלין (ד) ז) ולעשירי קא קרי ליה תשיעי ולאחד עשר עשירי אלא למאן דאמר למנין בהמות הוא קדוש לתשיעי תשיעי קא קרי ליה ולעשירי עשירי קא קרי ליה אמר לך רבי יוחנן כי אמינא אנא היכי דאיכוין ח) לאפוקי זוגות זוגות איכא דנפק ממילא לא תא שמע ימנאן למפרע עשירי שבמנין הוא קדוש בשלמא למאן דאמר למנין בהמות הוא קדוש שפיר אלא למ"ד למנין שלו הוא קדוש עשירי חד קרי ליה אמר רבא הואיל ואיתיה במנינא פראמה דקרו לעשרה חד:

רבינו גרשום

והשאר פטורין. מלצרפן אע"ג דהכניסן כולן לדיר: בריגלא. בשבת שלפני הרגל שדורשין בו "דהאי חד דנשתייר בדיר הוי"פ חזי להשלים להבא ולהבא ואמרינן דספק סנין הראוי פטורין. ולישני ליה. אפילו בדיר של פתח אחד וכגון דמנה פ' וכי מטא י' קרא הרגא י' חד מרישא ומפי עד עשרה דהשתא נשקו בין פ' ראשון בין פ' אחרון במנין הראוי: קסבר. רב הונא משום הכי ליכא לתרוצא הכי משום דהוי עשירי שקראו אחד לא כלום עבר דעשירי מאליו קדוש למעשר אפילו שלא קראו עשירי והרך פ' דמשתיירו לית בהו מנין הראוי וצריכי לאיצטרופי לגורן אחר אבל בב' פתחים דפ' נפקי מהכא ופ' מהכא וא' נשתייר וראוי ראוי להשלים הכא הוא הכא ולישני ליה: בחד פתח וכגון דמנאן זוגות זוגות שנים באחד עד שהגיע לפ' הוו להו י"ח וקרא האחד שנשתייר וקראו עשירי לעבור הללו פ' והללו פ': קסבר. רב הונא: עשירי למנין בהמות הוא קדוש. ולא לחשבון המונה כלומר דלא אולינן בתר מנין דדיריה דסנן זוגות זוגות אלא כיון דנפקי ה' זוגות הוי י' בהמות והוי חד מינייהו קדוש ואיתיר ר' זוגות לית להו מנין הראוי ולא ליפסדו הלכך ליכא לשנויי הכי: זכאי אימיה דרב הונא בר סחורה. דאע"ג דלא הוה חכם כ"כ ותרץ לו הברייתא לרבא בריגלא לפני רבים וכיון כשתרצה לו כשמעתיה דרבא דאמר מנין הראוי עופר: מנאן אחד. לאחרן שנים התשיעי והעשירי מקולקלין דתשיעי הוי עשירי ועשירי הוי אחד עשר ושלשתן מעשר מעורבין זה בזה ואין נאכלין בטומן דשלמים את מנייהו חזה ושוק לכהנים ומעשר אין ממנו חזה ושוק לכהנים אלא אומרין לטומר ואי יהיב מינה חזה ושוק לכהנים קא טייחי קדישים לבית הפסול דשמא כהנים לא היו מנוין לאוכלו מפני שיש להן קרשים אחרים ומשיירין אותו חוץ לזמנו ונמצאו באין לבית הפסול דהא חזה ושוק המעשר ודאי מותר לישראל הלכך לית לה תקנה אלא שיהם ירעו עד שיסתאבו ויפדה האחד של שלמים במעות ואחר כך נאכלין כולן לישראל: מנאן זוגות זוגות. וכשהגיע לזוג י' נפל ב' למעשר: קינטרין שמונה מאה ונופל ב' מהאה. שלו הוא קדוש שהוא מנן: למנין בהמות הוא קדוש. כמו שהוא כראמרתי אלא למאן דאמר למנין בהמות דאמר למנין שלו הוא קדוש. אלא לא הוה ליה תשיעי ולאחר עשירי עשירי: אמר לך ר' יוחנן. ומתרץ אליבא דרב כהנא דהי אמינא למנין בהמות קדוש הוא דאיכון לאוקמינן כולהו זוגות זוגות אי קינטרין אבל הכא במתני' דנפק ממילא דקתני יצאו שנים כאחד מעצמו לא קדוש למנין בהמה אלא למנין נאכל במומו. כשיפול בו מום הואיל וקראו שם מעשר ומעשר נמוד לא הוי להקרבה דהא השתיעי הוא אלא נאכל במומו: והוי' מעשר. וחזי להקרבה אע"ג דקראו ס' דדי' דדאי הוא קדוש: דמאנר דקדש ו' ודאי הוי האיך שלמים ועוד בש"ה קדיש הוא ר"א דכיון דעבקר שם ו' מי' ונקרא ס' ו' ר"א נקרא י' מש"ה הפים בו קדושת שלמים מאחר שקרש עשירי ודאי ועושה תמורה שאם תמיר בהמה אחרת באותו אחר עשר הוי נתפס בתמורה: וכי יש תמורה עושה תמורה. כלומר דאי הוא ר"א דעושה תמורה ותכא האי אחד עשר לאו תמורה הוא דלא דאיא כשאר תמורה אלא שם מעשר אי קרי עליה ולהכי קרבה אבל אי הויא תמורה הגוף ר' מאיר אילו היה תמורה. לא היה קרב. כלומר ודאי דאין תמורה עושה תמורה ותכא האי אחד עשר לאו תמורה הוא דלא דאיא כשאר תמורה אלא שם מעשר אי קרי עליה ולהכי קרבה אבל אי הויא תמורה הגוף של מעשר כדרך שאר תמורות לא הוה קרבה ורבינן בפרק ראשון של מסכת תמורה תני רבנן לא יבקר כו' עד רבי אומר לפה יצא מעשר מעתה לדונו בתמורה שכו ובתמורה גופו אין לימר לך תמורה שכו קרבה תמורה גופו לא קרבה: ותאם אחד עשר תמורות שכו היא ולהכי קרבה ולהכי עושה תמורה דליתה כשאר תמורה דשאר תמורה תמורת הגוף הויא:

עין משפט נר מצוה

נ א מיי' פ"ח מהלכות כלאים הלכה יא:

נא ב מיי' פ"ט מהל' בכורות הלכה ה סמג עשין ריב:

נב ג מיי' שם הל' ג:

נג ד ה מיי' שם הל' ה:

נד ו מיי' שם הלכה ז:

נ"ל למנין בהמות

דאותו נ"ל

אחד עשר ואינו קדוש כפ"ר נ"ל

שיטה מקובצת

ה) בגורן שמנאן אות ו' נמחק: ב) פתורה דאשנייה ליה שמעתא לרבא בריגלא: ג) שנים מנאן תיבת שנים נמחק: ד) מקולקלין ס"א יצאו תשיעי ועשירי כאחת תשיעי ורש"י לא גרס כן וכן משמע בגמרא: ה) ועשירי למנין הוא קדוש לפנין מאי: ו) שנים מנאן תיבת שנים נמחק: ז) מקולקלין דלעשירי אינו ולאחר עשר: ח) הכדרוסה לי דלא: ט) המנין מתשיעי ולמטה דקרא לשביעי ששי ולתשיעי שביעי: י) מתשיעי ולמטה בגון: יב) מיד האחרון שבות החמישי [מעשר] לא אולינן בתר: יג) הישיבון למנין שלו: יד) אחד העשר [מעל] ידי בן: טו) אחד השנים שיצאו כאחד דמסתפקא לן: יז) או לא אפילו לפ"ר בגמרא עשירי למנין בהמות: יח) דמה שיצאו כאחת שנים ומנאן: יט) עשירי ספק אחר עשר ורוח מקולקלים וירעו עד שיסתאבו ויביא בדמי היפה שבהם שלמים ויאכלו במומן לבעלים ובקונטרס פירש בע"א הס"ד ותיבות קדוש ליקרב שייך לע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ונישני ליה כגון דמנאן זוגות: (ב) שם דאינו ליה נרבא בתמעתא בריגלא: (ג) שם הוא קדוש מאי למינו רב מאני: (ד) שם למ"ד למנין שלו וכו' דלעשירי קא קרי: (ה) רש"י ד"ה זכאי וכו' כל מחוכה דאי ליה: (ו) ד"ה למנין סכבמות כו' כתב מינו ס"ד אח"כ מ"ס נמ' מ' קא קרי ליה ולעשירי:

(יצאו תשיעי ועשירי כאחת תשיעי ועשירי מקולקלין כ"ה מתניתין ועיין בתוס' לעיל יז: ד"ה אבל כו' כסופו) [הוריות יד.]

תוספתא פ"ז

ה) חולי ל"ל וחוא מקרא עשירי נמי לא הוה מעבר נמור מלכך מקולקלין

ו) תמנה דהוליא ל"ק ב) מקולקלין דלא חל כו' כ"ל והמתר שיך לקמן ל"ק ג) ל"ל טעה בכל המנין ד) ל"ל דלתיתא ה) עי' ג' ל"ק ו) כדקתני סיפא קרא לעשירי מ' ול"ת ז) כו' מעצמו לא קרוש כאר מעצמו ומספקא ל"ק וכיה כפ"ז ח) ל"ל אלא למנין

ט) שיך למתני'